

Sygn. akt I C 276/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2024 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Edyta Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2024 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.

przeciwko E. U.

o zapłatę 3626,28 zł

I zasądza od pozwanej E. U. na rzecz powoda (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. kwotę 975,09 zł (dziewięćset siedemdziesiąt pięć złotych dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2023 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III zasądza od pozwanej E. U. na rzecz powoda (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. kwotę 387,00 zł (trzysta osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu, w tym kwotę 287,00 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 276/23

UZASADNIENIE

W dniu 21 kwietnia 2023 r. (data stempla operatora pocztowego) powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności w W. wniósł pozew przeciwko E. U., wnosząc o zasądzenie kwoty 3626,28 zł odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2023 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wnosił o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwana E. U. na rozprawie w dniu 19 października 2023 r. złożyła oświadczenie, że w terminie miesiąca spłaci zadłużenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 stycznia 2017 r. E. U. zawarła z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę pożyczki nr (...). Umowa została zawarta za pośrednictwem platformy internetowej. Umowa została zawarta na okres do dnia 5 lutego 2019 r. Spłata pożyczki miała nastąpić w 24 miesięcznych ratach. Strony ustaliły, że kwota pożyczki wynosi

10000,00 zł, prowizja za jej udzielenie 8448,00 zł (umowa pożyczki k. 36 – 38, harmonogram spłaty k. 40, formularz informacyjny k. 41 – 43).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wypłacił E. U. kwotę pożyczki zgodnie z umową (bezsporne).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 października 2017 r. zbył przysługującą mu wobec E. U. wierzytelność na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. – obecnie (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności w W. (umowa przelewu wierzytelności k. 19 – 25, wykaz wierzytelności k. 30 – 32, oświadczenie o zapłacie ceny zakupu wierzytelności k. 26).

E. U. nie spłacała pożyczki zgodnie z harmonogramem. Ostatniej wpłaty na poczet zwrotu pożyczki dokonała w dniu 9 marca 2021 r. w kwocie 1600,00 zł. Do zwrotu z tytułu kapitału pożyczki pozostała kwota 735,23 zł (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki oraz umowy przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem, mając na uwadze okoliczności bezsporne pomiędzy stronami.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności w W. zasługuje na uwzględnienie częściowo, tj. do kwoty 975,09 zł.

Umowa pożyczki podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego (art. 720 – 724 kc). Mają one zastosowanie zarówno w relacjach między osobami fizycznymi oraz w relacjach przedsiębiorca – konsument. W tym ostatnim przypadku zastosowanie mają ponadto przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Zgodnie z art. 720 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zgodnie art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

W razie zatem cesji wierzytelności, na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta.

(...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności w W. nabył przedmiotową wierzytelność od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Legitymacja czynna powoda w niniejszej sprawie nie była przez pozwaną E. U. kwestionowana.

Nie było również sporne pomiędzy stronami otrzymanie przez pozwaną E. U. kwoty pożyczki oraz wysokość spłacone przez nią zadłużenia do czasu wytoczenia powództwa.

Odnosząc się do kwestii złożonego przez pozwaną E. U. oświadczenia podczas rozprawy w dniu 19 października 2023 r., iż w terminie miesiąca spłaci zadłużenie, wskazać należy, że – w ocenie Sądu – przedmiotowe oświadczenie stanowi uznanie niewłaściwe.

Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny, uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, krótko określane jako uznanie długu, obejmuje dwie postacie uznania: uznanie właściwe i niewłaściwe. Uznanie niewłaściwe przypomina instytucję prawa postępowania cywilnego, a mianowicie - przyznanie

faktu. O ile jednak treścią tego ostatniego byłby sam fakt bycia dłużnikiem, o tyle przy uznaniu niewłaściwym chodzi o wyraz świadomości samego zobowiązanego. Zapłata części długu, zapłata odsetek, udzielenie zabezpieczenia przez dłużnika - co do zasady - są traktowane jako okoliczności przerywające bieg przedawnienia. Poza tym wskazuje się na wszelkie „prośby” skierowane do wierzyciela, czy to o rozłożenie na raty, czy to o odroczenie terminu płatności, czy to o zwolnienie z odsetek lub długu. Takie ujęcie aprobuje Sąd Najwyższy, który wskazał w wyroku z dnia 19 września 2002 r. w sprawie II CKN 1312/00 że, zwrócenie się przez dłużnika do wierzyciela „o rozłożenie należności głównej na raty i zwolnienie z obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie może stanowić uznanie roszczenia, także wtedy, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku”. Ogólnie rzecz ujmując, chodzi o każde zachowanie dłużnika, z którego wynika jego świadomość bycia dłużnikiem. Przykłady dowodzą, że uznanie przerywające bieg przedawnienia może być dokonane w sposób wyraźny lub dorozumiany przez czynność czysto faktyczną. Już z tego wynika, że nie musi ono wskazywać ani podstawy prawnej, ani wysokości uznawanego roszczenia, choć dopuszcza się zastrzeżenie przez dłużnika ograniczonego charakteru uznania. Takie ograniczenie, niewątpliwie możliwe przy uznaniu właściwym, zwykle zawierającym wyraźną deklarację co do uznawanego długu, trudno sobie wyobrazić przy czynnościach konkludentnych, które kwalifikuje się jako uznanie niewłaściwe. Z natury rzeczy nie ma w nich miejsca na oświadczenia co do wysokości uznawanego długu, a jedynie co do faktu.

Zgodnie z art. 213 § 2 kpc, Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 1983 r. wydany w sprawie III CRN 188/83). Istotnym jest przy tym, iż mimo, że Sąd jest związany uznaniem powództwa, to obowiązany jest jednak dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Mając na uwadze wskazany przez powoda stan faktyczny i wysokość dochodzonego roszczenia, Sąd stwierdził, że uznanie powództwa w pełnym zakresie było sprzeczne z prawem i zasadami współżycia społecznego.

Podkreślić należy, że pozwana E. U. w związku z zawartą umową pożyczki pozostaje z pożyczkodawcą (jego następcą prawnym) w relacji konsument – przedsiębiorca w rozumieniu art. 22¹kc, co ma – w ocenie Sądu – istotne znaczenie w kontekście oceny uznania powództwa w niniejszej sprawie za sprzeczne z prawem i zasadami współżycia społecznego.

Jak wynika z treści pozwu, powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności w W., domaga się zapłaty kwoty 3626,28 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2023 r. do dnia zapłaty. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się według twierdzeń powoda: - 735,23 zł tytułem niespłaconej kwoty kapitału wymagalnej z dniem 6 października 2017 r., - 2642,15 zł tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat poniesionych przez poprzedniego wierzyciela wymagalnej z dniem 6 października 2017 r. oraz – 248,90 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie od niespłaconego kapitału od dnia 11 października 2017 r. do dnia 20 kwietnia 2023 r., wymagalnej z dniem 21 kwietnia 2023 r.

Wskazać należy, że kwota zaległego kapitału pożyczki nie jest sporna.

Wskazać należy, że powód nie wykazał, do czego jest zobowiązany z mocy art. 6 kc, że pozwana E. U. zobowiązana jest do poniesienia jakichkolwiek wezwań, upomnień i opłat. Z treści umowy łączącej pozwaną z pierwotnym wierzycielem nie wynika, aby obowiązek tego rodzaju kosztów obciążał pozwaną, nawet w przypadku uchybienia terminowi płatności rat, jak również podjęcia przez pożyczkodawcę czynności windykacyjnych. Nie został przedstawiony żaden dokument precyzujący wysokość tych kosztów i podstawę ich nałożenia na pozwaną; dane takie nie wynikają z formularza informacyjnego. Powód nie przedstawił również ewentualnej taryfy tego rodzaju opłat. Obciążenie zatem pozwanej należnościami nie wynikającymi z umowy uznać należy za sprzeczne z prawem i zasadami współżycia społecznego, a zatem za niezaskługujące na uwzględnienie, pomimo uznania powództwa przez pozwaną. Z tych

względów powództwo co do kwoty 2642,15 zł podlega oddaleniu. Obciążenie pożyczkobiorcy - konsumenta opłatami, które nie zostały zastrzeżone w umowie, uznać należy za naruszające obowiązujący porządek prawny.

W zakresie natomiast żądania skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie Sąd uznał, iż roszczenie w tym zakresie usprawiedliwione jest do kwoty 239,86 zł. Powód domaga się zapłaty kwoty 248,90 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek od kwoty kapitału za okres od 11 października 2017 r. do dnia poprzedzającego wytoczenie powództwa tj. 20 kwietnia 2023 r. Wskazać należy, że w sprawie brak jest dowodów potwierdzających wypowiedzenie pozwanej E. U. umowy przed upływem terminu, na jaki została zawarta, a zatem sąd ustalił wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty zaległego kapitału od dnia 6 lutego 2019 r. do dnia 20 kwietnia 2023 r. na kwotę 239,86 zł (zestawienie k. 68), mając na uwadze, że umowa została zawarta na okres do dnia 5 lutego 2019 r. W pozostałym zakresie, pomimo uznania niewłaściwego powództwa, ze wskazanych powyżej motywów, powództwa również podlega oddaleniu.

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 975,09 zł (735,23 zł + 239,86 zł) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2023 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O zwrocie kosztów procesu Sąd orzekł stosownie do art. 100 kpc, stosunkowo je rozdzielając. Sąd zasądził zatem od pozwanej na rzecz powoda tytułem zwrotu części kosztów procesu kwotę 387,00 zł, w tym 100,00 zł opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa oraz 287,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w tym opłata skarbową od pełnomocnictwa, od uwzględnionej części powództwa.